

การปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม

คุณธรรม • สภาพคุณงามความดี

จริยธรรม • ความประพฤติที่ดี

ค่านิยม • สิ่งที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลยึดถือเป็นแนวทางแห่งพฤติกรรม และเมื่อปฏิบัติซ้ำ ๆ บ่อย ๆ จนเป็นวิธี

ชีวิตและสืบทอดต่อกันไปเป็นวัฒนธรรมได้

- ค่านิยมมีทั้งด้านบวก และด้านลบ

- เปลี่ยนแปลงได้ตามเวลา

การจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เปรียบเทียบการขับเคลื่อนมาตรฐานทางจริยธรรม

มติคณะรัฐมนตรี • คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๙ มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี

(นายวิษณุ เครืองาม) กำกับ ดูแลให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบดำเนินการ ตามบัญชีให้เรียบร้อย และทันเวลาตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด

- สำนักงาน ก.พ. ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง กับการจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรม จริยธรรมของหน่วยงาน ของรัฐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม และมาตรา ๒๕๘ ข. (๔) ร่วมกับองค์กรกลางบริหารงานบุคคลประเภทต่าง ๆ

มาตรฐานทางจริยธรรม (มาตรา ๕)

- (๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๒) ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่
- (๓) กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม
- (๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ
- (๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
- (๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ
- (๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

มาตรฐานทางจริยธรรมตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐที่จะกำหนดเป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตนของ เจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับสภาพคุณงามความดีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดถือสำหรับ การปฏิบัติงาน การตัดสินใจความถูกต้อง การปฏิบัติที่ควรกระทำหรือไม่ควรกระทำตลอดจน การดำรงตนในการกระทำความดีและละเว้นความชั่ว

หลักการของมาตรฐานทางจริยธรรม

มาตรฐานทางจริยธรรม

หลักการ

- ๑. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศฯ** ส่งเสริม สนับสนุน และพิทักษ์รักษาสถาบันหลักของประเทศ โดยการรักษาสันติภาพและชื่อเสียง ของประเทศชาติ การปฏิบัติตามหลักศาสนา การเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้ง ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ และกฎหมาย คิดถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง มีความเสียสละ และมีจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม
- ๒. ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่** ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมาย และตามทำนองคลองธรรม มีจิตสำนึกที่ดีโดยมี ความสุจริตใจเป็นที่ตั้ง และมีความพร้อมรับการตรวจสอบและรับผลจากการกระทำของตน
- ๓. กล้าตัดสินใจและกระทำ ในสิ่งที่ ถูกต้องชอบธรรม** กล้าตัดสินใจและยกย่องผู้ที่ทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม และกล้าแสดงความคิดเห็น คัดค้าน หรือ เสนอให้มีการลงโทษผู้ที่ไม่ถูกต้อง รวมทั้งไม่ยอมกระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมเพียงเพื่อรักษา ประโยชน์หรือสถานภาพของตนเอง
- ๔. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า ประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ** คิดถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง มีความเสียสละ และมีจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม
- ๕. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน มุ่งมั่น อุทิศตน** ปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคิดถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของรัฐ
- ๖. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ** ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติโดยการใช้ความรู้สึกหรือ ความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่าง เช่น เชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจ
- ๗. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ** สังคม ดำรงตนแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต ด้วยการรักษาเกียรติศักดิ์ของความเป็นข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการเคารพกฎหมายและมีวินัย

วินัยและการรักษาวินัย

ความหมายของวินัย

วินัย (Discipline) การควบคุมความประพฤติให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผน เช่น กำหนดให้ข้าราชการต้องซื่อสัตย์ สุจริต ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการ รักษาความลับของทางราชการ ปฏิบัติตนตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา และรักษาชื่อเสียงของตน นอกจากนี้ วินัยยังหมายถึงลักษณะเชิงพฤติกรรมที่แสดงออกมาว่าสามารถจะควบคุมตนเองให้อยู่ในกรอบของวินัยตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

ความหมายของการรักษาวินัย

การรักษาวินัย หมายถึง การที่ข้าราชการปฏิบัติตามข้อกำหนดทางวินัยตามที่กฎหมายบัญญัติอย่างเคร่งครัด ระมัดระวัง ดูแล ป้องกัน ไม่ฝ่าฝืนหรือหลีกเลี่ยง หากพบว่ามีกรกระทำผิด ผู้บังคับบัญชาต้องดำเนินการทางวินัยทันทีเพื่อมิให้เป็นเยี่ยงอย่างแก่ผู้อื่น การรักษาวินัยที่ดีนั้น นอกจากตัวข้าราชการเองที่ต้องเรียนรู้ สำนึก และตระหนักในหน้าที่แล้ว ผู้บังคับบัญชาต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ดูแล ส่งเสริม และพัฒนาให้ข้าราชการมีวินัยด้วย

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาวินัย

ข้าราชการ

- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑
- กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

ลูกจ้างประจำ

- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑
- กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

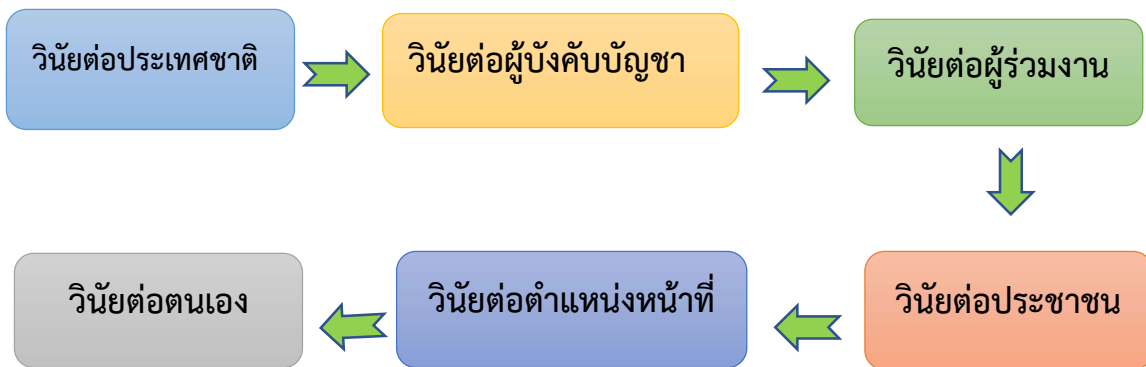
พนักงานราชการ

- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗
- ประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่องแนวทางการดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๕๙
- ระเบียบกรมพัฒนาที่ดิน ว่าด้วยหลักเกณฑ์การดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ ๒๕๕๙
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑
- กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

จ้างเหมาบริการ

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และสัญญาจ้าง

ข้อกำหนดวินัย

วินัยต่อประเทศชาติ

ต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ

วินัยต่อผู้บังคับบัญชา

๑. ต้องปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา
๒. ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา
๓. ต้องไม่กระทำการข่มผู้บังคับบัญชา

วินัยต่อผู้ร่วมงาน

๑. ต้องรักษาความสามัคคี
๒. ต้องไม่ก่อกวนแก่งแย่ง

วินัยต่อประชาชน

๑. ต้องต้อนรับให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม ให้ความสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน
๒. ต้องไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ

วินัยต่อตำแหน่งหน้าที่

๑. ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม
๒. ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี และนโยบายรัฐบาล และปฏิบัติตาม ระเบียบแบบแผนของทางราชการ
๓. ต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการ รักษาประโยชน์ของทางราชการ
๔. ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้
๕. ต้องรักษาความลับของทางราชการ
๖. ต้องเป็นกลางทางการเมือง
๗. ต้องไม่อาศัยตำแหน่งหน้าที่หาประโยชน์
๘. ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ
๙. ต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการ หาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่
๑๐. ต้องไม่เป็นกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท
๑๑. ต้องไม่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด
๑๒. ต้องไม่ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

วินัยต่อตนเอง

๑. ต้องรักษาชื่อเสียง เกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย
๒. ไม่กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง
๓. ไม่กระทำผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก
๔. ต้องไม่กระทำการอันเป็นการล່วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ

โทษทางวินัย

ข้าราชการ

พนักงานราชการ

ลูกจ้างประจำ

ภาคทัณฑ์

ภาคทัณฑ์

ภาคทัณฑ์

ตัดเงินเดือน

ตัดเงินค่าตอบแทน

ตัดค่าจ้าง

ลดเงินเดือน

ลดเงินค่าตอบแทน

ลดค่าจ้าง

ปลดออก

ไล่ออก

ปลดออก

ไล่ออก

ไล่ออก

โทษทางวินัยมี ๕ สถาน ดังต่อไปนี้

- (๑) ภาคทัณฑ์
- (๒) ตัดเงินเดือน
- (๓) ลดเงินเดือน

โทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

- (๔) ปลดออก
- (๕) ไล่ออก

โทษวินัยอย่างร้ายแรง

การครองตน หมายถึง การมีความประพฤติและปฏิบัติตน ประกอบไปด้วยคุณธรรม ควรแก่การยกย่อง โดยพิจารณาจากองค์ประกอบค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ ดังนี้

๑. การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ

□ มีความวิริยะ อุตสาหะ ในงานหน้าที่ความรับผิดชอบ

- มีความตั้งใจที่จะทำงานในหน้าที่ให้ประสบความสำเร็จด้วยตนเอง
- มีความอดทนไม่ย่อท้อต่อปัญหา อุปสรรค
- มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว และผู้อื่น

๒. การประหยัดและเก็บออม

- รู้จักใช้จ่ายตามควรแห่งฐานะ
- รู้จักใช้ทรัพย์สินของทางราชการให้เป็นประโยชน์และประหยัด
- รู้จักมมัจฉัยสัจและเก็บออม เพื่อสร้างฐานะตนเองและครอบครัว
- รู้จักดูแล บำรุง และรักษาทรัพย์สินของตนเองและส่วนรวม

๓. การรักษาระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย

- เป็นผู้รักษารักและปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมายที่กำหนดไว้
- ประพฤติและปฏิบัติตน อันอาจเป็นตัวอย่างแก่บุคคลอื่นโดยทั่วไป
- เชื่อฟัง และให้ความเคารพต่อผู้บังคับบัญชา
- เป็นผู้ตรงต่อเวลา

๔. การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา

- ละเว้นต่อการประพฤติชั่วและไม่ลุ่มหลงอบายมุข
- เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม
- มีความซื่อสัตย์ สุจริต ต่อตนเองและผู้อื่น
- มีความเมตตา กรุณา โอบอ้อมอารีต่อบุคคลอื่นโดยทั่วไป

๕. การมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

- ส่งเสริม สนับสนุนระบบประชาธิปไตย และปฏิบัติตามนโยบายของทาง ราชการและรัฐบาล
- เข้าร่วมในศาสนากิจและทำนุบำรุงศาสนา
- ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี เช่น ป้องกันประเทศ เสียภาษี เคารพกฎหมาย
- มีความจงรักภักดีและเทิดทูนในสถาบันพระมหากษัตริย์ เช่น ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามพระบรมราโชวาท หรือเข้าร่วมพิธีในโอกาสสำคัญอย่าง สม่าเสมอ เป็นกิจวัตรปกติ เป็นต้น

การครองคน หมายถึง การมีความสามารถในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น สามารถจูงใจ ให้เกิดการยอมรับและให้ความร่วมมือ โดยพิจารณาจากองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

๑. ความสามารถในการประสานสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจอันดีกับ ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้มาติดต่อกัน

- เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี
- ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- กล้าและรับผิดชอบต่อสิ่งที่ได้กระทำ
- มีน้ำใจ ช่วยเหลือ และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน

๒. ความสามารถในการร่วมทำงานเป็นกลุ่ม สามารถจูงใจให้เกิดการยอมรับและให้ ความช่วยเหลือ

- ให้ความเห็น ปรีกษา และเสนอแนะในงานที่ตนรับผิดชอบ
- การมีส่วนร่วมในงานที่รับผิดชอบ
- ยอมรับและฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน
- มีความสามารถในการคิดและเสนอเหตุผล
- สามารถปฏิบัติงานเต็มที่ตามความรู้ ความสามารถ
- เปิดโอกาสให้ทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็น

๓. ให้บริการแก่ผู้มาติดต่องานด้วยความเสมอภาค แนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์

- มีความสำนึกและถือเป็นที่ที่จะต้องให้บริการ
- ช่วยเหลือ แนะนำในสิ่งที่ดี ตลอดจนให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์
- ให้การบริการด้วยความเต็มใจ และเสมอภาคกันทุกระดับ
- มีอัธยาศัยดี เป็นกันเอง และสุภาพต่อทุกคน

๔. การเป็นผู้มีความเป็นธรรมทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น

- ประพฤติและปฏิบัติตรงหลักเกณฑ์ กฎ ระเบียบ วิธีการที่กำหนด
- ถือประโยชน์ของทางราชการหรือส่วนรวมเป็นที่ตั้ง
- ตัดสิน วินิจฉัย หรือแก้ปัญหา โดยใช้เหตุผล

๕. การเสริมสร้างความสามัคคีและร่วมกิจกรรมของหมู่คณะ ทั้งในและนอก หน่วยงาน

- ให้ความร่วมมือ หรือเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้น
- เสนอแนะข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่องาน
- ให้ความสำคัญ ยกย่อง หรือให้เกียรติแก่ผู้ร่วมงาน

การครองงาน หมายถึง การมีความสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่และงานที่ได้รับ มอบหมายอย่างดี โดยพิจารณาจากองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

๑. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่

- ศึกษา ค้นคว้า หาความรู้ที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ
- มีความตั้งใจปฏิบัติงานให้ได้รับความสำเร็จ
- สนใจและเอาใจใส่ในงานที่รับผิดชอบ
- ปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบและที่ได้รับมอบหมายอย่างมี ประสิทธิภาพ
- ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน

๒. มีความรู้ ความสามารถ และความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

- มีความรู้และเข้าใจหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบ กฎ ข้อบังคับ มติ กฎหมาย และนโยบาย
- มีความสามารถในการนำความรู้ที่มีอยู่ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี
- มีความสามารถในการแก้ปัญหา และมีปฏิภาณ ไหวพริบ ในการ ปฏิบัติงาน
- รักและชอบที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ หรืองานที่ได้รับ มอบหมายด้วยความเต็มใจ

๓. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และปรับปรุงงาน

- มีความสามารถในการคิดริเริ่ม หาหลักการ แนวทาง วิธีการใหม่ๆ มาใช้ ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน
- มีความสามารถในการปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

- มีความสามารถในการทำงานที่ยาก หรืองานใหม่ให้สำเร็จเป็นผลดี

๔. ความพากเพียรในการทำงาน และมีผลงานที่เป็นที่น่าพอใจ

มีความกระตือรือร้น ต้องการที่จะปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ

มีความขยันหมั่นเพียร เสียสละ และอุทิศเวลาให้แก่ราชการหรืองานที่ รับผิดชอบ

ได้รับการยกย่องในความสำเร็จของงาน

สามารถปฏิบัติงานในภาวะที่มีข้อจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ หรือ อัตรากำลัง เป็นต้น

๕. การคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมและประชาชน

การปฏิบัติงานยึดหลักผลประโยชน์ของส่วนรวมและประชาชน

การดำเนินงานสอดคล้องหรือเป็นไปตามความต้องการของส่วนรวมและ ประชาชน

ใช้วัสดุอุปกรณ์ และสาธารณูปโภคได้อย่างประหยัดและเหมาะสม

ร่วมมือ ช่วยเหลือ และประสานงานระหว่างราชการกับประชาชน

บังอร บัณฑิต
เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน